

KANDE LA TERO SIKESKIS

Bilion yari ante nun semblas ke 95% de la Tero kovresis per oceano. Subite, dum periodo de 200 milion yari pro fortega ter-movadi, sika tero aparis. On nomizas ta unesma kontinento Rodinia ed ol havis vasta areo.

Nuntempe la dominacanta teorio esas ke la lore existanta kontinenti facis grandega plaki tektonala qui flotacis quale korka stopili sur strato di mi-fuzita petro. Quanta chanji sufris la ambiente pos tala disrupto ?

La plaki tektonala lore movis e per kolizioni kreis profunda abismi od alta monti. La vetero divenis plu extrema, e sezonal diferi plu videbla. Posible tala stimulo produktis explozo di nova vivanta enti qui, per fotosintezo, exhalis oxigeno e chanjis la aero por apogar la kresko di plu granda e plu kompleksa animali e planti.

Altra planetin on forsan kontemplas. Semblas ke sur Marso, plaki tektonala existis nur dum kurta tempo ed irga aquo de longa tempo desaparis. Quankam Venero havas volkani e volutatra surfaco ne existas plaki quale olti sur la Tero. On opinionas ke la terala aquo dil oceani lubrifikas la movadi da la plaki.

R.A. Stevenson (Nova Zelando)

- De Universitato di Kalifornia -

XX

MISKOMPRENATA COUTURAT

Me sempre opinionis ke esas stranja fakto, la aserto da Couturat pri darfar diskutar senfine relate la konstanta perfektigo di nia linguo. Ma ica aserto esis mutilita ed exter lua kunteksto. Yen la verajo cherpita ek la libro : "Doktoro Louis Couturat 1868 - 1914" da L. de Beaufront e publisita che la "Universitätsdruckerei. Werner u. Winter, G.m.b.H., Frankfurt am Main".

Ye la pagino 15, ni povas lektar :

"Kad ni volas itere quik fushar nia laboro, ripozar omno en questiono e dronesar en kaoso ? Se yes, ico signifikos simple la dissolvo e la morto di nia linguo, nam nulu plus volos praktikar ol, docar e propagar ol. Qua motivin on alegas ? Nia deklari e devizi ? Li valoris precipue en la komenco, en la tempo en qua ni establisis e formacis nia linguo, por definari nia metodo opozita a la dogmatismo di l'Esperantisti, ma li ne signifikas ke ni devas sencese ridiskutar omna punti e quaze rifacar nia linguo. "Me ja dicis, ke la ciencala diskutado ne esas senfina diskuto... On timas similesar la Esperantisti; on devus plu juste timar furnisar a ti bona argumenti. Or la sola bona argumento, quan li havas kontre Ido, esas la fixeso (adminime oficala e semblanta) di la linguo, opozata a la "konstanta variado" di Ido. Kande ni havos linguo vere stabila, li perdos sua lasta motivo di rezisto, e li esas vinkita (la chefi adminime; dum ke la trupi venos ad ni). Ton ja dicis tre forte e tre juste PEUS en la bonega artiklo : Libera diskutado ma anke severa diciplino..."

"On ne alegez, ke ni povas diskutar novaji e durar l'anciena formi. Co esas praktike neposibla : l'experienco montris, ke kande ula formo propozesas, quik ula samideani hastas uzar ol sen vartar la decido nek mem la diskuto, qua forsan

Quankam ol precipue inspicias dal Buddhismo Mahayana e dal pensaro di Lao-Tseu, mixita kun Konfucianismo e Taoismo, ica spiritala movado, fondita en 1926, parte imitis la hierarkio dil katolika Eklezio, e Iesus, Muhammad o Moshe havas anke importoza plaso en la liturgio, kom deala anuncanti.

La Kaodaismo partigas la homala historio en tri periodi : se dum le du unesma la deala revelado parte perdesis, pro la mentala frajilesa di la homi, la nasko dil sekto, altre nomizita, "Triesma Federuro", supozesas posibligar, danke mediumala komunikado kun superiora spiriti, la regnesko di cielala vereso.

Ante 1970, e la erupto dil milito qua esis devastanta Kambodja dum preske triadek yari, la spektro di Victor Hugo, pro lua frequa aparo a la dicipuli en Phnom Penh, sakrigesis kom chefa santulo dil Kaodaista misionisti exterlande.

Nunadie, itere veneracata da sisadeko de religiani, segun la ritmo dil quar omnadijal oficii di la liturgio, Nguyêt-Tâm Chôn-Nohn povas atraktar, ye lua festodio (ye la 22ma mayo en la Kaodaista kalendario), 400 personi cirkume, precipue de Vietnamana origino.

Anciena militisto dil sud-Vietnamana armeo, Dô Văn Năm divenis Kaodaista kande il evis 18 yari ed il instalis su en Kambodja erste en 1992.

"Victor Hugo, Sun Yat Sen e Nguyễn Bình Khiêm divenis importoza spiriti pro ke li promisis koram Deo adportar amo e feliceso a la homala enti sufranta, sen egardar nacionalesi" il'explikas.

Lia portreto en la vestibulo esas miniatura duoplaĵo dil fresko qua ornas la granda santuario di Tay Minh, en sud-Vietnam, qua esas la bersilo-loko dil sekto.

Ma en la vicina lando, en qua ankore trovesas preske tri milion religiani, Victor Hugo perdis lua santulo-statuto en la plumulta templi. Shakespeare, qua kun Jeanne d'Arc, Descartes, Pasteur o Lenin, esis en la dearo dil Occidentana spiriti Kaodaista, subisis la sama fato pos la yari 1930.

En Kambodja, ne esas tale, e por apogar lua Hugo-fervoro, Dô Văn Năm indikas, ye la pagino 61 di mashinskribita liturgia libro, kurta citaĵo dal famoza viro en la Franca : "Quo esas la nobeleso, la richeso e la glorio ?". Se lu semblas tote indiferenta a la ducentesma aniversario celebrata en la naskolando dil poeto, la sacerdote tre dezirus recevar, por ilua templo, kelka suplementa santa skriburi, tante plu ke, il savas lo, oli esas nombroza. Poemi, pamfleti, romani o teatraĵi, ne importas, se ico esas en la Angla, il precizigas humile, tote ne koncianta pri la sakrilejo.

Segun Irène Bereiowitch en revuo "Bouddhisme Actualités".

:-

ALTRA REVUI POR L'IDISTARO

PROGRESO : Pri la redakto responsas Brad Philpot, Groen Van Prinstererstraat 51,
1051 EJ, Amsterdam, Nederlando -
e-adreso : hulspot@hotmail.com

IDO-SALUTO : Carmelo Mico - Turmstrasse 24 - DE - 55120 Mainz-Mombach -
Germania.

LA MISTERIOZA STELO

Videz, la PEARY trovesas i be. Pro ke ŝia navo es plu rapida ni povas rajuntar ol pos 37 hori e duima.

Yes, kondicione ke ĉi ne atingos l'aerobito ante.

Kapitano, ni devas probar rajuntar la PEARY. Ni ne darfus esti senkuraja.

Tio konsili esas bona, Ma ĉu oni povas sukcesar?

Fintine es justas, ni probos!

Reponibla, ico esus neutila. Ni mustas retroirar adhome.

Nu, kapitano, me frostas. Ni devas drinkar kelketa viskio.

Viskio? Me iras serĉar ol.

Un drinkos glasedo kun ni. Ĉad ne?

Volunte. Yes!

Pos reflektin, me pensas ke vi es justa. Ni cesu la lukto!

Ĉu cesar la lukto? Nula-tempe. Je kosovotondro, ni provas a li ke ni es apta vinkor.

Adaviane! Ni facos prodaji!

Nu, s-ro Ĉefa mekaniisto, ni absolute mustas rajuntar nia konkurenco.

E vi, guidez ni bone sur nio Boyo. Ed atencu la glacimonti.

Yes, Kapitano.

